

Prof. Dr. Clarence Stanley Fisher.

Gedurende die oorlogsjare het verskillende vooraanstaande persoonlikhede op die gebied van die studie van die Bybel en sy agtergrond, die land Palestina, aan die wetenskap ontval. Een van hulle wie se naam vir altyd verbonde sal bly aan die geskiedenis van die opgrawings was Dr. Fisher, van wie deur 'n mede-argeoloog geskryf is: sy groot bekwaamheid as oudheidkundige, sy lang en gevariëerde ervaring, sy gloeiende geesdrif vir oudheidkundige ondersoek en sy belangrike geskrifte het hom tot een van die reuse gemaak wat so grootliks bygedra het tot die bevordering van die oudheidkunde in die Nabye Ooste (aldus Dr. Nelson Glueck in sy *In Memoriam* in die „Bulletin of the American Schools of Oriental Research” van Oktober 1941). Dr. Fisher is in 1876 gebore te Philadelphia in die staat Pennsylvania en is aan die Universiteit aldaar gegradueer tot argitek. Sy hele verdere loopbaan was gewy aan die argeologie, gedeeltelik in die vorm van museum-werk, maar meestal op die opgrawingsvelde. Sowel in Babilonië as in Egipte (op ses plekke), in Sirië as in Palestina het hy opgrawingsarbeid gedoen, ditsy as assistent of as raadgewer of as direkteur van opgrawinge. In Palestina (wat ons hier die meeste interesseer) het hy 'n baie belangrike aandeel gehad aan die grootse Amerikaanse opgrawings van Samaria, Bet-Sean (die teenswoordige Beisan) en Megiddo, wat aldrie so pragtige resultate opgelewer het, terwyl in die Oorjordanse Djerasj (die Bybelse Gerasa) en Chirbet Tannûr mede deur hom opgegrawe is. Dr. Fisher was jare lank Professor in Argeologie aan die „American School of Oriental Research” te Jerusalem, en by sy dood in Julie 1941 agerende direkteur van die skool. Behalwe opgrawingspublikasies soos „The Excavations of Armageddon,” Chicago 1929 en (saam met G. A. Reisner en D. G. Lyon) „Harvard Excavations at Samaria (1908-1910),” Cambridge (Mass.) 1924 e.a. het hy 'n monumentale arbeid nagelaat in sy versamelwerk oor die êrdewerk van ou Palestina: „Corpus of Palestinian Pottery,” waarvan drie dele by sy dood gereed en die vierde en laaste nog onder bewerking was.

Behalwe uitstaande geleerde en onvermoeibare opgrawer was Dr. Fisher 'n groot vriend en weldoener van die verwaarloosdes en behoeftiges. „Die aantal persone wat hy gehelp het, is legio. Was die bedrae wat hy aan behoeftiges gegee of geleen het, aan hom terugbetaal, dan sou hy 'n aansienlike fortuin nagelaat het,” skryf Dr. Glueck.

Hy was die siel en dryfkrag van die Dar el-Awlad of Tehuis vir Kinders in Jerusalem waar die verwaarloosde seuns wat met die dra van groentemandjies na en van die mark 'n paar pennies verdien het en geen tuiste nog familie in Jerusalem het nie, opgeneem en opgevoed is. Gedurende die vorige wêreldoorlog was hy in Egipte werksaam by die „Near East Relief“-werk en ook in die huidige oorlog was sy aktiwiteite op die gebied van ondersteuningswerk menigvuldig en is die waarneming van allerlei barmhartigheids- en opvoedingsinrigtings wat deur Duitsers of Italiane gedryf was, aan hom opgedra.

Hy was die vertroude verteenwoordiger van die Lutherse Kerk van Amerika in Palestina en een van die direkteure van die Christelike Jongeliedevereniging, die bekende Y.M.C.A. Ooreenkomstig sy wens is hy begrawe op die Protestantse Begraafplaas op die berg Sion.

'n Welbestede lewe het, na die aardse, hier sy einde gevind.

B.G.

BLADVULLING.

De menschen gaan nu eenmaal, globaal genomen, in drie groepen uiteen: verstands-, gevoels- en wilsmenschen, natuurlik met tal van oorgangen

De H. Schrift leert niet een *pluriformiteit van kerken*, want dan zou het „lichaam van Christus” worden verscheurd, maar wel een *pluriformiteit in de Kerk* overeenkomstig de „menigerlei genade Gods”

Bij deze verscheidenheid moet dus altijd *de eenheid in Christus* in het oog gevat worden. . . . Wordt de eenheid met het Hoofd niet behouden, gaan de verscheidenheden als kerken uiteen, dan is er alle gevaar, dat zij zich als eenzijdigheden, straks als tegenstellingen gaan ontwikkelen en zóó wordt dus de scheur in het „lichaam van Christus” al erger. Er zou dan allicht ontstaan een dorre verstandskerk naast een vage, lichtbewogen gevoelskerk, waarin het mysticisme vry spel had, en een moralistische wilskerk, die zich in loopen en draven verloor. Dat dit thans, bij de groote verscheurdheid der Kerk, nog niet het geval is, hebben wij aan allerlei historische bijomstandigheden te danken en ook aan het feit, dat de pluriformiteitstheorie als zoodanig nog van betrekkelijk jongen datum is, al laten de gevolgen ervan zich reeds hier en daar duidelik bespeuren.

DR. P. J. KROMSIGT: *Het Wezen der Kerk* (1933) bls. 103-105.